

तेभ्य इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ एकार्थे एकप्रयोजनं यूयमिवाहमपि दमयंती प्रार्थयामीत्यर्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ प्रवेक्ष्यसीति अदर्शनशक्तिस्तुभ्यंदत्तेति भावः ॥ ११ ॥

बृहदश्व उवाच तेभ्यः प्रतिज्ञाय नलः करिष्ये इति भारत ॥ अथैतान्परिपप्रच्छ कृतांजलि रूपस्थितः ॥ १ ॥ केवै भवंतः कश्चासौ यस्याहं दूत ईप्सितः ॥ किंच तद्वो पतिः ॥ शरीरांत करो नृणां यमो यमपि पार्थिव ॥ २ ॥ एवमुक्ते नैषधेन मघवानभ्यभाषत ॥ अमरान्वै निबोधास्मान्दमयंत्यर्थमागतान् ॥ ३ ॥ अहमिन्द्रो यमग्निश्च तथैवायमपां वास्त्वांशक्रोभिर्वरुणो यमः ॥ तेषामन्यतमं देवं पतित्वेवरयस्वह ॥ ४ ॥ एवमुक्तः सशक्रेण नलः प्रांजलिरब्रवीत् ॥ एकार्थं समुपेतं मां न प्रेषयितुमर्हथ ॥ ५ ॥ कथं तु जातसंकल्पः स्त्रियमुत्सृजते पुमान् ॥ परार्थमीदृशं वक्तुं तत्क्षमं तु महेश्वराः ॥ ६ ॥ देवा ऊचुः करिष्ये इति संश्रुत्य पूर्वमस्मासु नैषध ॥ न करिष्यसि कस्मात्त्वं व्रजनैषधमाचिरं ॥ ७ ॥ बृहदश्व उवाच एवमुक्तः स देवैस्तैर्नैषधः पुनरब्रवीत् ॥ सुरक्षितानि वेश्मानि प्रवेष्टुं कथमुत्सहे ॥ ८ ॥ प्रवेक्ष्यसीति तं शक्रः पुनरेवाभ्यभाषत ॥ जगाम स तथेत्युक्त्वा दमयंत्यानिवेशनं ॥ ९ ॥ ददर्श तत्र वैदर्भीं सखीगणसमावृतां ॥ देदीप्यमानां वपुषा श्रिया च वरवर्णिनीं ॥ १० ॥ अतीमा सहृदयं ॥ ११ ॥ ततस्तानैषधं दृष्ट्वा संभ्रांताः परमांगनाः ॥ आसनेभ्यः समुत्पेतुस्ते जसा तस्य धर्षिताः ॥ १२ ॥ प्रशशंसुश्च सुप्रीतानलं ताविस्मयान्विताः ॥ न चैवमपि किंचन ॥ तेजसा धर्षितास्तस्य लज्जावत्यो वरांगनाः ॥ १३ ॥ अथैनं स्मयमानं तुस्मितपूर्वाभिभाषिणी ॥ दमयंती नलं वीरमभ्यभाषत विस्मिता ॥ १४ ॥ कस्त्वं सर्वानवद्यांगममहृच्छयवर्धन ॥ प्राप्तोस्य मरुवद्वीरज्ञा तुमिच्छामि तेनघ ॥ १५ ॥ कथमागमनं चेह कथंचासि नलक्षितः ॥ सुरक्षितं हि मे वेश्मराजा चैवोग्रशासनः ॥ १६ ॥ एवमुक्तस्तु वैदर्भ्यां नलस्तां प्रत्युवाचह ॥ नल उवाच नलं मां विद्धि कल्याणि देवदूतमिहागतं ॥ १७ ॥ देवास्त्वां प्राप्नुमिच्छंति शक्रोभिर्वरुणो यमः ॥ तेषामन्यतमं देवं पतिं वरयशोभने ॥ १८ ॥

॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ धर्षिता अभिभूताः ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥